

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์ กรมชลประทาน พ.ศ. 2553 - 2556 : ศึกษากรณีสำนักชลประทานที่ 11
คำสำคัญ	ผลสัมฤทธิ์/ การบริหารจัดการน้ำ/ กรมชลประทาน
นักศึกษา	นางกุลประภัสสร รำพึงจิตต์ รหัสประจำตัว 53860174
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.ดิน ปรัชญพฤทธิ
หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะ	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) พัฒนาการด้านการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทย ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงยุคปัจจุบัน (2) ระดับผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำ (3) ปัจจัยทางการบริหาร ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำ (4) ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางหรือส่งผลกระทบต่อ การบริหารจัดการน้ำ และ (5) แนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ในการ บริหาร จัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์กรมชลประทาน พ.ศ. 2553 - 2556 ของสำนักชลประทานที่ 11 ผู้วิจัยได้ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงผสม โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน เพื่อให้ ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณคือ (1) คณะ ผู้บริหาร (2) ข้าราชการและพนักงานราชการ และ (3) ลูกจ้างประจำของโครงการในสังกัดสำนัก ชลประทานที่ 11 จำนวน 264 คน และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย (1) นักวิชาการของกรมชลประทาน (2) คณะผู้บริหาร (3) ข้าราชการและพนักงานราชการ (4) ลูกจ้างประจำ และ (5) ตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ จำนวน 35 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงยุคปัจจุบันมีการพัฒนาที่มี ศักยภาพเพิ่มสูงขึ้น และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นตลอดเวลา โดยแนวโน้มการบริหารจัดการน้ำในอนาคตจำเป็นต้องใช้การบริหารจัดการน้ำ แบบผสมผสาน (IWRM) ทั้งแบบบูรณาการและแบบการบริหารจัดการลุ่มน้ำควบคู่กันไป

2. ระดับผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์กรมชลประทาน พ.ศ. 2553 - 2556 ของสำนักชลประทานที่ 11 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีมิติด้านคุณภาพการ ให้บริการมีระดับผลสัมฤทธิ์มากที่สุด รองลงมาคือ มิติด้านการพัฒนาองค์กร และมิติด้าน ประสิทธิภาพการบริหารราชการ ส่วนมิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ มีระดับผลสัมฤทธิ์น้อยที่สุด

3. ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการบริหารงานภาครัฐแบบเครือข่าย (เครือข่ายการทำงาน) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ วัฒนธรรมองค์กร (วัฒนธรรมสัมพันธ์เกื้อกูล) ภาวะผู้นำ (การสร้างบารมี) และนโยบายขององค์กร (การออกแบบแผนงาน) โดยมีด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (การพัฒนาจากภายนอกภาคราชการ) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และยังพบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมและด้านการบริหารงานภาครัฐแบบเครือข่าย สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่มีผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำได้มากที่สุด

4. ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางหรือส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์กรมชลประทาน พ.ศ. 2553 - 2556 ของสำนักชลประทานที่ 11 ได้แก่ (1) ปัญหาด้านงบประมาณที่ต้องพึ่งพาการเมือง ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการไม่สามารถทำได้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขหรือภายในระยะเวลาที่กำหนด (2) ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและลักษณะของภูมิประเทศขาดความเหมาะสมในการดำเนินงาน (3) ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่ไม่สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้เกิดปัญหาและความขัดแย้งด้านอื่น ๆ ตามมา และ (4) ปัญหาด้านการบริหารงานภายในองค์กร รวมไปถึงการถ่ายโอนภารกิจงานไปสู่หน่วยงานส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

5. แนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการน้ำตามแผนยุทธศาสตร์กรมชลประทาน พ.ศ. 2553 - 2556 ของสำนักชลประทานที่ 11 ได้แก่ (1) ฝ่ายการเมืองไม่ควรแทรกแซงการดำเนินการกิจการในการบริหารจัดการน้ำในทุกๆ มิติ และควรสนับสนุนการดำเนินโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่ (2) ควรสนับสนุนการศึกษาวิจัยโครงการสร้างพื้นที่กักเก็บน้ำในทุกมิติรอบด้าน ทั้งทางด้านผลกระทบที่จะเกิดขึ้น แนวทาง รูปแบบ วิธีการที่เหมาะสม และคุ้มค่า (3) ควรเร่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ทั้งในด้านบุคลากร และเครื่องมือในการดำเนินการกิจการในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ (4) ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่แก่ผู้ที่มีส่วนได้เสียของโครงการ และ (5) เร่งพัฒนาระบบการบริหารงานที่มุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง

TITLE	THE ACHIEVEMENT OF WATER MANAGEMENT ACCORDING TO THE STRATEGIC PLAN OF THE ROYAL IRRIGATION DEPARTMENT B.E. 2553 – 2556 : A CASE STUDY OF THE REGIONAL IRRIGATION OFFICE 11
KEYWORD	ACHIEVEMENT/ WATER MANAGEMENT/ ROYAL IRRIGATION DEPARTMENT
STUDENT	KUNPRAPAT RUMPUNGJIT
ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR DR.PIYAKORN WHANGMAHAPORN
CO-ADVISOR	PROFESSOR DR.TIN PRACHYAPRUIT
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF PHILOSOPHY IN PUBLIC ADMINISTRATION
FACULTY	GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2013

ABSTRACT

This thesis has the objectives of studying (1) the development of the management of water in Thailand from the past to the present; (2) the level of achievement of water management; (3) factors of management that affects the level of achievement of water management; (4) problems and obstacles affecting water management; and (5) appropriate measures to support the achievement of water management according to the Strategic Plan of the Royal Irrigation Department B.E. 2553-2556 of the Regional Irrigation Office 11.

The researcher used mixed research methods by combining quantitative and qualitative research in fulfilling the objectives. The sample groups for quantitative research consisted of (1) the Administrators; (2) Officials and Official Employees; and (3) Permanent Employees of the Regional Irrigation Office 11, all of which summed up to 264 persons. The sample groups for qualitative research consisted of (1) Academicians of the Royal Irrigation Department; (2) the Administrators, Officials and Official Employees; (4) Permanent Employees; and (5) Representatives from related sectors, all of which summed up to 35 persons.

The research found the following results:

1. Water management of Thailand from the past to the present had a high level of development and adapted continually to conform to constant changes in surrounding. The trend of water management in the future needs to use the Integrated Water Resource Management (IWRM) at both a systematic level and at the water basin management level.

2. The level of achievement of water management according to the strategic plan of the Royal Irrigation Department B.E. 2553-2556 of the Regional Irrigation Office 11, as indicated by most of the sampled groups, was high. The level of achievement on service quality was the highest, followed by organizational development and administrative efficiency. The level of achievement on achieving missions effectively was at the lowest level.

3. The highest-affecting factors that affected the level of achievement of water management was a networking-style of public administration (Working Network), followed by organizational culture (Supportive Relationship Culture), leadership (Virtue Creation), and organization policy (Action Plan Designs). Participative governmental administration (Non-Governmental Development) had the least effect on water management. The research also found that the factors of participative public administration and the network-style of public administration could accurately predict the effectiveness of factors affecting water management achievement levels.

4. The problems and obstacles affecting water management according to the Strategic Plan of the Royal Irrigation Department B.E. 2553-2556 of the Regional Irrigation Office 11 are as follows: (1) budget problems that require political assistance and support leading to failure in water management within the specified timeframe; (2) environmental and geographic problems that affects effective and efficient water management; (3) public relations problems that fails to educate all stakeholders leading to other problems and conflicts; and (4) management and administration problems in the organization including assigning work to other departments in other areas.

5. The appropriate measures to support the achievement of water management according to the Strategic Plan of the Royal Irrigation Department B.E. 2553-2556 of the Regional Irrigation Office 11 are as follows: (1) politics should not intervene in water management at any level and there should be political support and assistance for water management projects to create the most benefits to citizens; (2) support for research projects on building water basins on all aspects, from impact assessment, models, direction to appropriate measures and values; (3) educating and preparing local administrative organizations in human resources and the necessary equipment; (4) distributing public relations materials regarding news and information related to all stakeholders in the projects; (5) rapidly develop results-based management at a high level.